

ТЕМА 18

ТЕКСТИЛЬНІ ТОВАРИ

План лекції:

1. Нитки, їх асортимент і призначення.
2. Види тканин та їх класифікація.
3. Класифікація швейних товарів.
4. Ознаки і види трикотажних полотен.

1. Нитки, їх асортимент і призначення

Текстильна нитка – гнучке міцне тіло з малим поперечним розміром, значної довжини, яка використовується для виготовлення текстильних виробів.

Текстильні нитки поділяють на:

- **рядені** – складаються з волокон, з'єднаних між собою за допомогою скручування або склеювання і називаються пряжа.

- **спрядені** – можуть бути у вигляді мононитки (одиначна, не поділена подовжньо без руйнування) і комплексних ниток (складається із 2 або більше одиначних ниток, які не діляться подовжньо без руйнування).

Основні показники будови ниток:

- скрутка ниток;
- лінійна густина;
- скручування і його напрямки;
- кількість складових нитки;
- міцність на розрив;
- розривне подовження.

Асортимент ниток за видом використаної сировини:

- пряжа бавовняна (виробляють із 100% бавовняних волокон);
- пряжа змішана з бавовняних та інших волокон (частка бавовняних волокон не менше 50%).

Класифікація ниток за різними ознаками:

За способом прядіння на кардані, гребіні, апаратна.

За способом виготовлення: однониткові, кручені, трощені, рівничні, суконні, фасонні, меланжеві, комбіновані.

За призначенням: ткацького виробництва, трикотажного, текстильно-галантерейного, килимового, для продажу населенню

За способом оздоблення: сурова, варена, вибілена, фарбована, меланжева, вибивна, мерсеризована, парфінована.

За хімічною природою матеріалу, з якого виробляються: нитки – натуральні та хімічні.

За будовою: армовані, тукстуровані.

За однорідністю: однорідні – ниток однієї природи, неоднорідні – ниток різної природи.

Натуральні нитки – це нитки вироблені із натуральних волокон або

ШОВКОВИХ.

Хімічні нитки – виробляються шляхом формування природних або синтетичних високомолекулярних речовин. Виробляються: штучні та синтетичні.

Армована нитка – це нитка, яка за всією довжиною обгорнена волокнами або нитками.

Текстурована нитка – це нитка. Структура якої шляхом додаткової обробки змінена для підвищення питомого об'єму або розтяжності. Ці нитки можуть бути нерозтяжні, розтяжні (мерон) і високо розтяжні (еластик).

Звичайні нитки – це шовк-уток, шовк-основа, муслін, креп, креп-граніт, мооскреп.

Фасонні нитки – це нитки фасонного кручення. Відрізняються більш різноманітним розміщенням складових елементів (спіральні, вузликові, петлясті, з сукрутинами).

2. Види тканин та їх класифікація

Тканина – це текстильне полотно, що утворене двома чи більшим числом взаємно перпендикулярних систем ниток або трьома системами основних ниток, розміщених під кутом, з'єднаних ткацьким переплетінням.

Показниками будови тканин є волокнистий склад, структурні характеристики ниток (їх товщина і скрутка, число ниток у тканині та їх напрямок), вид переплетіння, густина, щільність, об'ємне заповнення, фаза будови.

Нитки основи розташовані вздовж кромки тканини, вони більш рівнемірні по товщині, більш гладкі і менш пухнасті, напрямок ростовок ворсу збігається з напрямком основи. Розтяжність тканини по утоку більша ніж по основи.

Уток – це система ниток, розміщених упоперек тканини.

Асортимент тканин дуже різноманітний, він постійно оновлюється і розширюється, що здійснюється за рахунок нових видів обробки і побудови, а також за рахунок хімічних волокон, застосування яких дає можливість виробляти зносостійкі і формостійкі тканини.

3. Класифікація швейних товарів

Текстильні матеріали – це матеріали, що складаються з Текстильних волокон, ниток або виробів, виготовлених з них.

Текстильне полотно – це штучний міцний виріб. Утворений з текстильних матеріалів, або їх комбінацій з не текстильним матеріалом, що скріплені механічним, фізико-хімічним або комбінованим способом.

Переплетіння – це взаємний порядок чергування перекриття ниток однієї системи нитками іншої. Переплетіння характеризується: перекриттям, рапортом, зсувом, пересіченням, малюнком переплетіння

Перекриття – це місце на поверхні тканини, де нитки основи переक्रивають нитки утоку або навпаки.

Зсув – це число ниток, на яке перекриття нитки, що розглядається, віддалене від аналогічного перекриття попередньої нитки чи будь якої, прийнятої за початкову.

Рапорт переплетіння – це найменше число ниток, при якому повторюється порядок розміщення основних і утокових перекриттів у тканині. Тобто це малюнок переплетіння, який повторюється на тканині багато разів.

Рапорт по основи – це мінімальне число ниток основи, після якого повторюється переплетіння. А мінімальне число ниток по утоку - це рапорт по утоку.

Малюнок переплетіння – це графічне зображення переплетіння ниток у тканині. З тканин та трикотажних текстильних полотен виготовляють різноманітні швейні вироби.

Асортимент швейних виробів поєднує: одяг та вироби, що не належать до одягу (постільна та столова білизна, штори; вироби туристичного та спортивного інвентарю – палатки, рюкзаки).

Класифікація швейних товарів

За загальним призначенням поділяють на 4 класи:

- побутові;
- спортивні;
- спеціальні (виробничий одяг);
- відомчі (формений одяг).

Класи за більш вузьким призначенням та умови експлуатації

поділяють на групи:

- верхній одяг: пальто, костюми;
- легкий одяг: сукні, спідниці, блузки та ін; білизна і верхня білизна, натільна, постільна, столова;
- головні убори: кепі, кашкетки, шляпи, шапки;
- інвентар спорядження та інше – вироби, що не належать до одягу.

Види залежно від виконуваних соціальних функцій поділяють на типи: урочисті; повсякденні; домашні; спортивні; спортивно - побутові.

Групи поділяють на підгрупи залежно від статі та віку:

- чоловічі; жіночі;
- для хлопчаків старшого шкільного віку;
- для дівчаток старшого шкільного віку;
- для хлопчаків молодшого шкільного віку;
- для дівчаток молодшого шкільного віку;
- для хлопчаків дошкільного віку;
- для дівчаток дошкільного віку;
- для хлопчиків та дівчаток ясельного віку;
- для новонароджених.

Підгрупи за сезонною ознакою поділяють на види:

- зимові;
- демісезонні;
- літні;
- цілорічні.

4. Ознаки і види трикотажних полотен

Трикотажні волокна відрізняються:

- Формостійкістю;
- Особливостями будови – розташуванням переплетень рядків і петельних стовпчиків;
- Волокнистим складом;
- Способом основної і заключної обробки;
- Фактурою поверхні;
- Розтешністю.

В залежності від цих ознак поділяються на:

- поперечно вязані трикотажні полотна:
- візерунчатого переплетіння: лицьова і зворотня сторона різко відмінні, ворс на лицьовій стороні;
- жакардового переплетіння: на лицьовій стороні рисунок, а на виворотній гладка поверхня;
- подвійного переплетіння: при огляді має два петельних ряда і дволицевий рисунок.

Основов'язальні трикотажні полотна відрізняються особливостями будови і властивостями:

Головні основов'язані полотна:

- ланцюжок;
- трико;
- атлас.

Понині основов'язані полотна:

- сукло,
- шарме;
- трикоінтерлочне;
- атлас.

